

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Fegyverkutatások

Ismét azt olvassuk a lapokban, hogy az „entente-missio” — legutóbb a változatosság kedvéért Kaposvárról — elrejtett fegyverek után kutatott.

Az csak magától értődik, hogy minden magyar hazafi keze ezen hír olvasásakor ökölbe szorul, ezenfelül pedig még, többféle szempontból, mélyen elszomorító is.

Először is azt jut eszünkbe, hogy itt denunciació történt. Önkéntelenül is azt a kérdést intéztük magunkhoz, hát lehetséges az, hogy Magyarországon magyar ember árulkodjék, mikor az árulkodás magyar ember vérében nincs meg. Vajon ki lehet ez az árulkodó? Csak arra a konkluziorra jutunk, hogy ez az árulkodás csak a vérünket szívó idegen fajtól származhatik, mellyel elsősorban azt akarja elérni, hogy a bennünket még mindig elnyomni akaró szabadkőműves és zsidó elem tovább is bizalmatlansággal viseltesse iránunkban, másodsorban pedig — sajátságos, de ez esetben csakis másodsorban — az anyagi érdek, hogy „ha talán mégis találnak elrejtett fegyvert”, úgy díjját ezért megkapja. Lehetetlen tehát, hogy magyar ember kövesse el az árulkodást.

Másodsor és ez fölöttébb leverő, még mindig szolgátságban szinlődünk? Oly hatalmas ez a trianoni „békediktátum” hogy még mindig nem tudjuk magunkat alóla felszabadítani! Mit keresnek még mindig itt ezek az „entente-bizottságok”. Azt hiszi az a „nagy entente” hogy örök időkig guzsba kötve tarthat bennünket? Teved, a leszámolásnak és ezzel együtt nagy Magyarország visszaállításának napja csak el fog következni és keservesen fognak lakolni mindazok, kik Magyarország mai állapotát előidézték.

Ezt az idegen jármot, mely sokkal hosszabb ideje van már a nyakunkon, mint a menyi ideig a nagy háboru tartott és a mely sokkal rosszabb, mint a háboru alatt szenvedett koplalás és lerongyolódás, egyszer már le kell rázni onnan. Minden hazáját szerető magyarnak össze kell fogni, nincs különbség földesur vagy földműves, gyáros vagy munkás, ur vagy szolga között. Egyformák vagyunk, kik hazánkat szeretjük. Össze kell törni ezt a jármot s annak darabjaival azokra kell sujtani, kik azt oda tették. Csak össze kell fogni és ha akarjuk, ez meg is lesz, mert az akarat mindent legyőz.

Ezt kell szünet nélkül hangoztatni, ezt kell a papoknak a szószékéről, a tanítóknak a katedrálról, a jegyzőknek a hivatalukból, a társadalmi egyesületeknek gyűléseiken hirdetni s ha beimpregnálódott minden magyar vérébe, akkor már csak pár pillanat az egész... és újra itt van a valóságban, a mi egyelőre még csak ál-munk, Nagy-Magyarország. Dr. P. K.

A minisztertanács nem járult hozzá a lakbérék havi részletfizetéséhez

Vass József miniszterelnökhelyettes a minisztertanács nagyfontosságú határozatairól

Budapest, július 24. Ma délelőtt a kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek össze, hogy az összes aktuális kérdéseket letárgyalják. Vass József helyettes miniszterelnök vezette a tanácskozást. Délelőtt fél 11 órakor kezdődött a minisztertanács, amelye elsősorban

a tisztviselői fizetések kérdésével foglalkoztak.

Már a múlt minisztertanácsra is tárgyalták ezt a kérdést és a mai tanácskozáson akként döntöttek a tisztviselők fizetése ügyében, hogy a 15%-al felemelt illetményeket, amelyek június 1-től számítandók, egy összegben fogják a tisztviselők megkapni és pedig legkésőbb aug. 15-ig.

Minden köztisztviselő tehát augusztus 15-ig megfogja kapni azt a különbözetet,

amely július és augusztus hónapokra neki jár. — A szeptemberi fizetésnél pedig ez a fizetési különbözet már benne foglaltatik a havi illetményekben.

Vass József helyettes miniszterelnök a minisztertanács után a minisztertanácsra hozott határozatokról a következőket mondotta: A házbérek fizetése ügyében a minisztertanács már a múlt héten döntött és most ismét tárgyaltuk ezt a kérdést.

Nem találtunk egyelőre olyan momentumra, amely alkalmas lett volna arra, hogy a kormány megváltoztassa álláspontját.

Mindamellett a minisztertanács felhatalmazta a miniszterelnökhelyettest, hallgassa meg holnap a 33 bizottságban történt előterjesztéseket és betámasztása szerint cselekedjék lehetőleg fentartva a kormány álláspontját.

Nagy derűtlenséggel vette tudomásul a minisztertanács a népjóléti miniszter előterjesztéséből a most egy hét óta folyó sajtókampány jelenségeit. Egyes hírlapi közlések szerint ugyanis a háztulajdonosok és a kormány között paktum jött létre és ez lenne az oka annak, hogy a kormány nem tud eltérni álláspontjától.

Én magam ilyen paktumról nem tudtam, ezért végig kérdeztem a kormány valamennyi tagját, hogy van-e ilyenféle paktumról tudomásuk. Az általános tagadó válaszból arra lehet következtetni, hogy

a hírlapi közlemények mögött politikuskok állanak,

akik ebből a tisztán gazdasági kérdésből politikai tőkét szeretnének kovácsolni.

A minisztertanács foglalkozott a kereskedők feltűnő magatartásával, amely a feliratokban és sajtóközle-

ményekben nyilvánul meg. Foglalkoztunk azzal, hogy a magyar kereskedelem, amely saját hitelképességére jogosan és érthető módon féltékenyen vigyázott, most valóságos irtó háborút visel saját hitelképessége kárára. Minden módon azt próbálták ugyanis a bel- és külföldi közvéleménnyel elhitetni, hogy a magyar kereskedelem nem képes egy negyedévi lakás vagy boltbérét egy összegben megfizetni.

Ez az önhitelrontás klasszikus példája.

Ezután a helyettes miniszterelnök a tisztviselők fizetéséről szolt. A mai minisztertanács felhatalmazta a pénzügyminisztert abban az értelemben, hogy július 1-i hatállyal a megállapított 15%-os lineáris javi-

tás mértékének megfelelő fizetési előleget folyósítson és pedig aug. 10-től kezdve valamelyik napon

a júliusi és augusztusi különbözetet egy összegben.

Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter értesülésünk szerint tájékoztatta a minisztertanácsot a most folyó osztrák-magyar tárgyalásokról is.

Vass József ezután még egyszer ismételte a kormány álláspontját a lakbérfizetés ügyében. A kormány, mint mindig, ugy ebben a kérdésben is

tekintettel lesz a szegénysorsú néprétegek helyzetére,

de tekintettel lesz azoknak a helyzetére is, akik az ipari pangás folytán csak nagy nehézséggel tudnak egy összegben lefizetni házbéruket. Általánosságban azonban ilyen rendelkezést nehéz lenne kiadni.

Megemlítette végül a miniszterelnökhelyettes, hogy holnap részt vesz a 33 as bizottság ülésén.

Károlyi újabb hazaárulása

Budapest, július 24. Egy mai újságjelentés szerint Károlyi Mihály családotól Prágába költözött. Károlyi tudvalevőleg elhagyta Párisot és az volt a terve, hogy Londonba költözik. Ha valóban Prágába költözik vissza, akkor ez annyit jelent, hogy Károlyi még mindig Benes barátágában bizik, ami nagyon jellemző mindkét politikusra. Károlyi Prágában Benesekkel a csallóközi köztársaság létesítéséről tárgyal.

A franciák súlyos veresége Fez előtt

Berlinen át érkezett londoni távirat szerint tegnap nagy harc volt Ain-Medjorna és Ain-Maatul között a marokkói francia csapatok és a rif kabilok között. A franciák összes tartalékait s negyven repülőjüket harcra vetették, hogy a rifek támadásait leszereljék. A küzdelem

végül is a **franciák súlyos vereségével végződött,**

akik kénytelenek voltak állásukat feladni és a hátrább fekvő, előre elkészített állásaikba visszavonulni. Abd el Krim Fez előtt áll és folytatja a támadásokat.

Oláhországot ismét nyugtalanítja az orosz szovjet

Mit irnak az oláh lapok - Négyezer besszarábiai menekült Bukarestben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Oláhországban mindég félnek az oroszoktól és állandóan várják, hogy a szovjet megindítja a háborút Besszarábia visszaszerezése érdekében. Ezt érzi és tudják jól a hivatalos kormánykörök is, és igyekeznek lecsillapítani az állandóan rettegésben élő lakosságot.

Most ismét nagy szükség van erre a csillapító intézkedésekre, mert amint azt maga a Bratianu kormány hivatalos sajtóorgánuma, az *Adaverul* is elismerte, a fenyegető orosz veszély elől valami

négyezer besszarábiai család menekült Bukaresztbe és környékére.

A fentemlített lap azonban tagadja, hogy ennek bármi komoly jelentősége is volna, mindössze csak annyit ír a menekülés okáról, hogy az oroszok próbamozgósítást rendeltek

el és egy éjszaka a Visztula egész határszakaszát fényezőrával világitották meg.

Ugyanez a lap más helyen és valamennyi romániai újság ugy ir mos-tanában, hogy elérkezett az idő a szovjettel való leszámolásra. Egy hatalmas európai szövetségről álmodznak részvételével, amelyben egymás mellett harcolna a francia és a német.

Már az eljövendő háború összhadereje fővezérének a személyeken is megállapodás történt már az oláh lapok szerint

egy orosz tábornok személyében.

Hogy kicsoda ez a tábornok, — azt még nem közli az újság, de azt megjegyzi, hogy Ludendorfnak is jelentős szerepe lesz, „ha addig nem keveredik valami politikai botrányba”.

A kenyér olcsóbbodása várható 20—22 százalékos árcsökkenésről tárgyalnak a pékek

Budapest, július 24. A budapesti pékek most tanácskoznak a kenyér árának leszállításáról és két héten belül, mielőtt az augusztusi liszt forgalomba kerül, a kenyér ára 20—22 százalékkal csökkenni fog. A kenyérár leszállításának egyik oka az is, hogy jelenleg 30—40 százalékkal felülmúlja

a kenyérlérmelés a fogyasztást.

A kenyérfogyasztás a gyümölcs-szezon beállásával negyedére csökkent, aminek elsősorban az az oka, hogy a szegényebb néposztályok egyenesen rákényszerülnek arra, hogy a kenyér helyett a lényegesen olcsóbb és sokkal könnyebben hozzáférhető gyümölcsöt fogyasszák.

Száz cikkért indított sajtópert Leirer Lőrinc

Rágalmazási per 21 lap ellen

Budapest, július 24. Miután Leirer Lőrinc ártatlansága kiderült és szabadonbocsátották, egyes lapoknak beígérte, hogy megfelelő elégtételt szerez magának mindazokon a lapokon, amelyek meghurcolták őt. Beperelei mindazokat a sajtótudósítókat, akik letartóztatásával és általában az ügyel kapcsolatban személyével foglalkoztak.

Ma érkeztek Leirer feljelentései a főkaptányság sajtóosztályára. 21 vastag aktacsomóból állanak

a feljelentések, mindegyik aktacsomag egy-egy lap ellen szóló feljelentést tartalmaz.

Mindegyik feljelentéshez 5—6 lap-példány van csatolva, amelyek Leirer személyével foglalkoztak. Leirer mindegyik cikket külön-külön inkriminálja. Rágalmazás, becsületsértés és egyéb sajtóörvénybe ütköző büncselekmény miatt teszi meg Leirer a feljelentést a 21 lap ellen. Mindegyik lapnak 5—10 cikket inkriminálja és összesen száz cikk miatt tesz panaszt.

Az oláh kormány elismerte a Királyhágómelléki ref. egyházkerületet Sulyok István lesz a püspök

(A Hajdúföld tudósítójától.) A tisztantuli református egyházkerületnek az oláhok által elszakított egyházközségei még 1921-ben megalkotották a Királyhágómelléki egyházkerületet. Püspököt, főgondnokot választottak, de

az oláh kormány nem ismerle el az új kerületet.

A több, mint 300.000 főnyi kálvinista lakosság azonban követelte a kormánytól a békeszerződésben és a kisebbségi törvényszakaszban is biztosított azon jogának elismerését,

mely 200.000 egyvallású lelket számláló területen egyházkerület megszervezését engedélyezi. Négy évi huza-vona után végre teljesítették a jogos kérelmet és

hozzájárult a kormány az új kerület megalakulásához.

Püspöknek jelölték Sulyok István nagyváradi és Szabolcska Mihály temesvári espereseket, az utóbbi azonban visszalépett, így Sulyok István nagyváradi esperes lesz a Királyhágómelléki kálvinistáknak a püspöke.

Nagy viharok világszerte

Hőség Olaszországban és Oslóban

Zalaegerszeg, július 24. Tegnap este Zalaegerszegen és környékén hatalmas jégeső és vihar pusztított. Keszthelyen és Zalabesenyő környékén a vihar 50—80% os kárt okozott a szőlőben. Helyenként tyuktojás nagyságu jégdarabok is estek. A telefon- és villanyvezeték a legtöbb helyen megrongálódott. Zalaboldogán Kiss József államrendőrnek egy éves kislányát, akit egy 13 éves leány tartott a karján, a lesújtó villám agyonütötte. A nagyobbik leánynak az ijedségen kívül semmi baja nem történt.

Nagy jégverés Pécs környékén

Mint Pécsről jelentik, a Pécshez tartozó egyik szőlőhegyen a szőlőtermést 50 százalékgig elverte a jég. Érdekes, hogy mialatt a jégeső a szőlőhegyen dühöngött, Pécs belterületén semmi csapadék nem volt. A többi szőlőtermőhegyen 50—100 százalékgig kárt okozott a jégverés Baranyában. A veteményekben szintén hatalmas pusztítást végzett a jég, így pl. zabban 40—100 százalékgig, búzában és kukoricában 30 százalékgos kárt okozott. A helyzetet élénken megvilágítja az, hogy az egyik biztosító intézet jégkárokért 3,5 milliárdot fizetett ki.

Hatalmas vihar volt Bécsben

Bécs, július 26. A késő esti órákban Bécs és környéke felett felhő-

szakadástól kísérve, nagy vihar vonult el, amely súlyos károkat okozott. A mélyenfekvő városnegyedekben a víz több pincelakásba betört, úgy, hogy a lakókat vízbeledás fenyegette. A tűzoltókat mintegy 80 esetben kérték a mentési munkálatokhoz, amelyekben a katonaság is támogatta őket.

Viharok pusztítanak végig Anglián

London, július 24. Tegnap hatalmas vihar és felhőszakadás volt, amely egész Anglián végigvonult és eddig még felbecsülhetetlen károkat okozott. Főként Birminghamban pusztított a nagy vihar, ahol 200 házat megrongált. A wimbley-i kiállításra főleg a kanadai pavillon rongálódott meg nagy mértékben. Az egyik játszótéren egy golfjátékost a villámcsapás megölt. Belfastban a mennydörgés oly erős volt, hogy egy 15 éves leánya félelmében meghalt.

A hőmérséklet Rómában

Tegnap délelőtt a hőmérséklet Rómában 34,6, Velencében 29, Florencében 26, Nápolyban 33 és Trientben 33 fok volt.

Hőség Oslóban

Osló, július 24. Az országban rendkívül nagy hőség uralkodik, amely egyes helyeken a 33 C-t is meghaladja. Több embert napzúrást ért. Gjöewikből két halálesetet jelentenek.

Veszélyben a magyar paprikatermés A porbogár pusztítása

Szeged, július 24. Szegeden és környékén eddig ismeretlen rovar pusztítja a paprikát. Elállott az a helyzet, hogy dacára annak, hogy a tavalyinál jóval nagyobb a bevetett terület, az idén a rovar pusztítása következtében

paprika termésünk mégis erősen csökkenni fog.

A szakértők megállapítása szerint ugyanevezett porbogár pusztítja a paprikát. Ennek a rovarnak ilyen mértékben való elszaporodása arra

vezethető vissza, hogy a mostani paprika területek jelentékeny része a múlt évben még kapásvérvénnyel volt bevetve. — E területeket azután nem kapálták meg kellően a gazdák és a

gaznak elszaporodása idézte elő a porbogár elszaporodását

A földművelődési miniszterium növényvédelmi irodája az ideai tapasztalatok alapján ki fogja oktatni a termelőket, hogy a jövőben ilyen katasztrófáknak elejét vegyék.

A földesi zsidók magyarelles tüntetése

A falusi zsidóság gyalázatos módon megzavarta a színelőadást
A János vitéz sérelmes a liberális jogrendre

(A Hajdúföld tudósítójától.) Földesen, a Piac-téren levő O'vasó kör nagytermében pár nap óta színtársulat működik, amely július 19-én a János vitéz című operettet tűzte ki műsorára. E jellegzetes magyar operett előadását a zsidó lakosság tüntetéssel akarta megakadályozni. Az előadás 9 órakor kezdődött, mi közben a helybeli zsidók a piacon kezdtek gyülekezni. Rövidesen 40—50 főnyi csoport verődött össze, mely tüntetőleg kiabálni kezdett. A zaj folyton erősödött,

sértő kifejezések hangzottak el a színdarab, színtársulat és a színészek ellen.

Annyira zajongtak és oly reprodukálhatatlan szavakat használtak, hogy az arra járó-keelő tisztességes magyar emberek mélyen megbotrán-

koztak. A hazafiatlan macskazenének a soros rendőr esküdt vetett véget és a csoportosulást fel is oszlatta.

Annál kihívóbb és megbotránkozottabb a zsidóság viselkedése, mert előző este, mikor a zsidótárgyú Szulamith c. operett volt színen,

a fegyelmezett magyar lakosság legrendesebben viselkedett

és mindenféle rendezavarástól tartózkodott, nehogy a zsidók a legkisebb nemtetszés nyilvánításból is tökélet kovácsoljanak a magyarság ellen. A rendezavarók ellen közcsendháborítás miatt az eljárás megindult.

Ez történt 1925-ben Földesen, ahol a betolakodott zsidók magyargyűlölete még a János vitéz ártatlan mesejátékát sem tudja nagy bolsevik felbuzdulásában elviselni.

A piarista-rend erdélyi provinciális

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Kalazanti Szent József által egyesített rend, melynek Magyarországon a háború végéig

24 főgimnáziuma működött évszázadok óta,

a trianoni béke által négyfelé daraboltatott. Az oláh megszállott területen fennálló három intézet, melyek a budapesti provinciálissal többé nem érintkezhetnek, Temesvárot megválasztotta provinciálistát. Tartományi főnök lett

Dr. Patay József,

a kolozsvári főgimnázium igazgatója, kormányz'segédekkel Csokó Lajos és Kiss László választattak meg. A kolozsvári főgimnázium igazgatója

dr. Biró Vencel,

az országos hírű historikus lett. A piarista-rend, melynek a legújabb időkig Olasz-, Magyar-, Spanyol- és Lengyelországban voltak tanintézetek, a trianoni béke következtében mint „magyar kisebbségi főgimnáziumok”, kénytelen volt működési terét a cseh és oláh területekre is áttenni.

Amikor a Kohn álmodik

Budapestről jelentik: A Margit-kőruti hadbírószágon július 22-én kiha lgtatták Bibó Dénes volt huszárhadnagyot, aki ellen egy Kohn nevű ügynök feljelentést tett arról, hogy egy budai cukrászdában egy külön szoba ajtaján hallotta, amint egy öblös hang a Somogyi gyilkosság részleteit beszélte el. Kohn Béla tanuvalomásában azt is kijelentette, hogy az öbös hang tulajdonosa nem más, mint Bibó Dénes volt huszárhadnagy.

Ezeket az adatokat Kohn közölte Dénes Lászlóval, aki eljuttatta Földes hadbíróhoz, aki vallomást jegyzőkönyvbe vette.

Bibó Dénes vallomása során nagy csodálkozással hallgatta végig az előadottakat. Kijelentette, hogy

az egész vallomás kitalált mesé.

A dologról semmit sem tud. Soha a cukrászdában meg nem fordult, a hangja egyáltalában nem mondható öblösnek, soha a Somogyi gyilkosságról nem nyilatkozott és egyáltalában a dologhoz semmi néven nevezendő köze nincsen.

Hirdessen a Hajdúföldben!

ASZÓDI ÉS RÓTH

DIVATÁRUHÁZA

ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint:

SZÖVETEK
EPONGÉK
BATISZTOK

GRENADINOK
HARISNYÁK
KESZTYÜK

SELYMEK
ZEFIREK
VASZNAK

és mindenféle rövidáru cikkek.

Idény utáni olcsó leszállított árak. A Községi Tisztviselők Országos Szövetségének szerződéses szállítói. Tisztviselőknek külön 5 százalékgos engedmény.

Óriási mocsártűz Hannovernél

Berlin, július 24. Hannover mellett hatalmas mocsárégés van, 8000 holdnyi területen ég a mocsár. A tűz átterjedt a környékbeli erdőkre is. 500 ember van éjjel-nappal munkában, hogy az erdőben a tüzet oltsa. Az ottani parasztok szerint a tűz legalább hat hétig fog tartani és az összes lözegrétegek teljesen el fognak pusztulni.

ha mentő eső vagy vihar nem jön közbe. A tűz rendkívül alattomos. A föld alatt négy méternyire van és ha rástűt a nap, akkor kitör. A víz ugyyszólván teljesen hiányzik. A környékbeli falvak állandóan veszélyben vannak.

Szérum helyett baktériummal oltották be az állatokat

(A Hajdúföld tudósítójától) Ujarad községben a napokban a gazdák között óriási riadalmat keltett, hogy a jószágok egymásután rohamosan pusztulnak el. A szokatlan dolog hallatára a bukaresti állategészségügyi felügyelőség alkalmazottja azonnal leutazott a községbe és vizsgálatot kezdett arranézve, hogy mi okozhatta az állatok tömeges pusztulását.

Először arra gondoltak, hogy talán olcsó anyaggal oltották be az állatokat, a vizsgálat során azonban kiperült, hogy még bűnösebb tévedés okozta az óriási károkat. Abban a tartályban ugyanis, amelyben az oltóanyagot szokták tartani, nem szérumot tettek, hanem tenyésztett lépfenebaktériumokkal töltötték meg.

Hogy ki a felelős ezért a mulasztásért, az még nincsen kiderítve.

Kijelölték az utcai bódék árusító helyét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az utcai elárusító pavilonok helyének kijelölése kérdésében a legutóbbi tanácsülés hosszú idő után végre határozott.

A felállítandó 25 pavillon közül 21 nek véglegesen kijelölték a helyét, azonban a Szent-Anna utcától a Bikáig fekvő legforgalmasabb városrészen elhelyezendő 4 pavilonra vonatkozólag nem eszközölt döntést a tanács.

A huszonegy pavillont a következő helyeken állítják fel:

Kettő a Petőfi téren, egy a tér 2. és 3. számú ház közelében, egy a Hunyadi-utcai villamos megálló körül, egy a Ferenc József utca 70. számú ház előtt, egy a Csapó- és Ferenc József-utcák sarkán, a Hatvan-u. 1. számú ház előtt, egy a Csapó- és Rákóczi-utcák sarkán, egy a színház előtt. Egy lesz a Hatvan- és a Bethlen-utcák sarkán, a Miklós- és Sziv-utca sarkán, a Csapó-utca 19. számú ház előtt és a Csapó-utca 100. számú ház előtt. A Bocskay-téren két pavillont állítat fel a tanács, a Hatvan-utca 69. számú ház előtt szintén egyet. A Hatvan-utca végén a lacikonyhák előtt és a kisállomás közelében. A Bethlen és a Mester utcák sarkán, a Csapó-utca 98. számú ház előtt, az Árpád-tér 26. számú ház előtt, a Kigyó-utca és a Méliusz tér sarkán és a Honvédlaktanyával szemben a Péterfia-utcán szintén egy-egy pavillon nyer elhelyezést. A Wesselényi téren két pavillon lesz, egyik a Babaképezde előtt, a másik a Homokkert-utca sarkán.

Numerus clausust követel és nacionalista alapon erősen szervezkedik az osztrák diákság

„Magyarország boldog ország, mert ott numerus clausus van“ — Egy év megfigyelései a bécsi egyetemen

Bécs, 1925 július. Mostanában mint gyakrabban állnak meg autók a bécsi egyetem karakterisztikusan reneszánsz kapuja előtt. A kiszállók közül a férfiak frakkba; ha pedig burschek, akkor mutatós diszruhába öltözötten jelennek meg, combközepéig érő magas, spanyol lakkcsizma ezüst sarkantyúkkal, fehér feszülő nadrág, fekete bársony kabát és a slégerektől „férfiasan“ torzra faragott fej, melynek tetején szörnyen húzódik meg az elmaradhatatlan diáksapka. Azok viszont többnyire a legújabb divat szerint készült sötét selyem ruhában néha oly mély dekollásban lépik át a küszöböt, hogy a tudományok házát őrző kőoroszlán ijedten süti le a szemét (a körülötte álló férfiak nem!). — Doktorra avatásra mennek, melyet itt noha sokkal gyakoribb és megszokottabb, mégis sokkal ünnepelesebb formák közt ünnek meg, mint nálunk. — A fenti képek a legbiztosabb jel: annak, hogy már befeljeződött a Sommi r-szemeszter is

Numerus clausust követel az osztrák diákság

A különböző diák egyesületek igyekeznek összegezni és hirdető tábláikon nyilvánosságra hozni az év eredményeit. Ezek közül kétségtelenül a legérdekesebb adatokkal rendelkeznek az u. n. „völkisch“ (erősen nacionalis érületű) szövetségek közleményei. Az egyik pl. erősen követeli az osztrák egyetemeken a „numerus clausus“ behozatalát. Ennek révén igen sok érdekes hiteles statisztikai adat került nyilvánosságra, melynek följegyzése, száraz mivoltuk ellenére is, kíváncsotnak látszik. Ezek szerint a bécsi egyetemen 1925-ben a beiratkozott külföldi hallgatók között izraelita volt nemzetiségek szerint rendezve és százalékban kifejezve: orosz 91, lengyel 89,2, magyar 73,8, román 57,9, német (birodalmi) 50, többi 13,8.

Vagyis külföldi keresztyén hallgatók száma 47,6, míg a külföldi izraelitáké 52,5%. Ezzel szemben a belföldi főiskolások közül keresztyén 67,7%, izraelita 23,3% volt.

Magyarország boldog ország

Numerus clausus esetén pedig Ausztria népességének arányában csak 10% (tehát 4% több, mint nálunk!) lenne megengedhető. A belföldi és külföldi hallgatók együtt számítása esetén kidomborodik a végleges eredmény, mely szerint a bécsi egyetemnek 1925-ben 23,3% izraelita és 76,7% keresztyén hallgatója volt.

A hirdetőtábla még ismerteti nagy vonásokban a magyar numerus clausus törvényt, majd a végén a következő szállóige van nagy betűkkel felpingálva: „Magyarország boldog ország, mert ott numerus clausus van!“

A német diákok csodálatos szervezete

Az összes egyesületek közül a legagilisabb volt és a legtöbb eredményt tudott felmutatni a birodalmi német diákok „bundja“. A birodalmi német hallgatók még a múlt évben elhatározták, hogy a bécsi egyetem erősen beszervezett és többnyire terrorisztikusan fellépő internacionális diáktömegek ellensúlyozására tömegesen fognak ide beiratkozni. Ezen határozatnak a Sommer-szemeszterben már szemmel látható, sőt bizonyos esetekben „kézzelfogható“ eredménye is volt.

Igy a fentnevezett egyesület a német birodalmi elnökválasztás idején itt Bécsben választási irodát

nyitott, minek következtében lehetővé vált, hogy az Ausztriában élő németek, ha kellett, még egész Hamburgig is elutazhattak leszavazás végett, mit ezen iroda segítése nélkül, főképp anyagi eszközök híján, igen sokan nem tehetek volna meg. Csak ilyen csodálatos, öntudatos organizáció hozhatott olyan jó eredményt Hindenburg megválasztásánál.

Tüntet a vörös Bécs

A május elsején 50.000-nél is hatalmasabb tömegben felvonuló proletár ezredek és fehér bricseszadrágba bujtatott, piros fejkendő proletárok vörös kerékpárjaikon előrohogó századjaira válaszképpen a német diákok megrendezték az új időknek talán egyik legimpozánsabb és legnagyobb méretű éjszakai tüntetését a Német-birodalomhoz való csatlakozás érdekében és a Reinland ezeréves fennállásának emlékére.

A nacionalisták impozáns válasza

A mélylevégő, csillagos májusi Harmincötezer

A Burg előtti Heiden-Platzon gyülekeztek. A 35.000 fáklya fénye nappali világosságot árasztott. Az öreg Burg falai fellángolni látszóttak — talán utóljára az életben... Ilyen impozánsan csak egy hetvenmillió kultur nép tud kifejezést élni akarásának és nacionalizmusának!

Természetes, hogy a birodalmi német diákságnak kezdeményezésére a jobboldali tömegeknek ilyen Bécsben eddig ismeretlen demonstratív szellemű megmozdulása az erősen beszervezett internacionalistáknak nem nagyon tetszett. Ez a körülmény a baloldal agresszív fellépése következtében igen sajnálatos események színterévé változtatta június elején az egyetem épületét, mely emiatt néhány napra be is szűntette az előadásait. Ez esetben azonban a szociáldemokrata hallgatók nagyon ráfizettek argóans magaviselőkre, mert mostan a verekedés során nem ők verték meg, mint eddig szervezetségük és tulerejük következtében legtöbbször történt — a nemzeti érzésű diákokat, hanem az utóbbiak az utolsó szemeszter folyamán beiratkozott birodalmi németek által megerősödvé az egész vörös társaságot kizsárolták az egyetem előtt húzódo egyik Ringre. S itt kezdődött el a kommunisták tulajdonképpeni tragédiája, amennyiben az időközben elhírvott rendőrség az egyetem kapui előtt ordító vörösöket meglátva, azt híván, hogy ismét a nacionalisták védelméről kell gondoskodni — szó nélkül nekiment és széjjel kardlapozta a tumultust. Így egy alkalommal, egy és ugyanazon órában kétszer verték el az internacionalistákat...

Magyarországon különb tanulmányi eredmények vannak, mint Bécsben

Most már többnyire csend uralkodik az egykor verekedéstől hangos egyetem folyosóin, de különben „rector magnificus“ által parancsolt csend“ honol a szigorlati termék ajtó előtt, ahol most zajlanak le a vizsgálatok.

E pontnál legyen szabad az annyit megrágmalmazott, politizálás és nem tanulással vádolt magyar egyetemi hallgatók és az osztrák tehát egy annyit példaképpen elő-ráncigalt külföldi egyetemi hallgatóinak szorgalma és a vizsgákon

éjszakában másfél órán át vonultak fel szakadatlanul, példás rendben, zárt négyes sorokban a Ring utcáin az osztrák állam és az itt élő birodalmi németek összes társadalmi és kulturális alakulatjai, tagjaikat a nép minden rétegéből rekrutálva. Minden ember kezében sísteregve égő fáklya. Előljöttek a különböző Burschenschaftok, mindegyik saját zenekarával és jelvényeivel, majd a frontarcosok egyesületei robotgáltak különös, támadókülsőt kölcsönző, fekete fascista sapkájukban. Mind-egyik volt ezreduniformisban, saját paroliszintével, külön tömörülve saját zászlója alatt. És felhangzott a „Deutschland, Deutschland über alles“ és a „Wacht am Rhein“-en kívül a deutschmeitzterek híres indulója is, mely még nem is tíz év előtt az egész Bécsset lázba hozta:

— Wir sind das K. u. k. Regiment Numero so und so wiew...

fáklya lángol

felmutatott eredményei között párhuzamot vonni. — Megállapítható, mint itt kinnt járt több hazai szaktekintély is elismert már, hogy az otthoni vizsgálaton felmutatott tudás nemcsak hogy azonos nivón áll az ittenivel, hanem túlhaladja ennek színvonalát. — A szorgalmat illetőleg pedig csak annyit látszik érdemesnek megjegyezni, hogy semelyik karon — tehát még az orvosi hallgatóknak, mint a köznevelés érdeke lenne — nem ellenőrzik az előadások látogatását, mely szabadsággal természetesen a diákság fele visszaél. A különböző kötelező praktikumokat pedig a lanyha ellenőrzés miatt szintén könnyen kilehet játszani. A jogi karon pedig, hohy az oktatás nem az előadásokon, hanem főképp a szeminárium munkán nyugszik, a hallgatóknak csak igen csekély száma vett intenzíven részt.

Összegezve tehát a megfigyeléseket megállapítható, hogy a külföldi bécsi egyetemen az előadások többnyire igen híres előadók jóvoltából talán magasabb színvonalon állanak a hazaiakénál. Ez azonban egészen természetes, mert hiszen a szelekcionnak a katedrák betöltésénél sokkal nagyobb esélye vannak egy hetvenmilliósnak, mint egy nem egészen tízmilliósnak szétszaggatott nemzetnél. A tanulók nivója ellenben Magyarországon sokkal magasabb.

„Ez ut hazánkba visszavisz“
Ma mar csak a hatalmas előcsarnok egyedül hangos és forgalmas helye az egyetemnek, mely már napok óta állandó bucsuzások színterévé vált. Ezer és ezer mérföldnyi távolságok mondanak itt egymásnak többnyire örökre bucsut. A magyar bucsuzik a kínaitól, az amerikai a bulgártól stb. stb.

De a legmegkapóbb jelenet az egyik oszlop alatt egy hindu bucsuja egy brémai szenátornak igazi Henry Porten-típusú leányától. A finn az európai ruha kifogástalanul feszül, de érzelmeit, keleti néphez illően már nem tudja „európaiasan“ elleplezni. A hóna alatt idegesen szorongatja a rövid idő alatt híressé vált könyvnek a „Young India“-nak egy példányát s meg-megcsukló hangon mar vagy tizegyre isméteti: — Good bye! Miss Lore! Good bye!

lly. H. V.

HIREK

1925 július 25. (Szombat)

Prot.: Jakab. Kath.: Jakab.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánk nyugati részein sokhelyütt voltak bőséges zivataros esők. Sokhelyütt 30 milliméter meghaladó mennyiségben (Szombathely 59, Pápa 44, Szentgotthárd 37, Győr 34 milliméter). Az Alföldön csak elvétve fordult elő eső. A hőmérséklet ma reggel ennek dacára magas, többnyire 20 Celsius fok körül ingadozik. Tegnap a napi átlag még a normális feletti mértékű volt.

Jóslat: Változóan felhős, még sokhelyütt zivataros esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtti 10-1-ig, délután 4-7-ig
Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1. Mátyás Király (Nyilas-telep).

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtti 9 órákor predikál Pelotay Sándor, délelőtti 11 órákor Zámboory Sándor, délután 5 órákor Zámboory Sándor. Kistemplom zárva.

Kossuth-utcai templomban délelőtti 10 órákor predikál Kolozsváry Kiss László, délután 5 órákor Tukacs György.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor predikál Baja Mihály, délután 3 órákor Seres Béla.

Ispotyáni templomban délelőtti 10 órákor predikál Perpeth Ferenc, délután 3 órákor predikál Tukacs György.

Homokhegyi imaházban délelőtti 10 órákor predikál Vajda László.

Szegényházban délelőtti 10 órákor predikál Marton Sándor.

Tanyán: Ondód, kádár-dűlőn: Mezei Béla. Bibliái magyarázat van hetenként szerdán az Ispotyáni templomban, melyre a templomlátogatók figyelmét ezúton is felhívja Molnár Ferenc lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órákor Ispotyáni-telep 9. sz. a. tartatik. Ugyanott 5 óráról felnőtteknek biblia óra.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-utca 3.) az istentiszteletet f. hó 26-án vasárnap délelőtti 10 órákor predikál Uray Sándor ref. lelkész.

A debreceni csata évfordulójának megünneplése. Debrecen város tanácsa a legutóbbi ülésében határozott, hogy az augusztus másodikik debreceni csata évfordulóját, mint minden évben, az idén is méltó keretek között ünnepli meg. A tanács megbízta a kulturális bizottságot, hogy az ünnepélyt készítse elő a lépjen érintkezésbe a debreceni dalárdákkal, a katonasággal, az államrendőrséggel és az ifjúsági vezetőkkel az ünnepély programjának megbeszélése céljából. A program összehangolása érdekében a napokban lesz egy vegyes bizottsági ülés a város-házban, amikor is majd alkalmunk lesz a részletes műsort leközlölni.

Római zarándoklati Prohászka püspök vezetése alatt. Az Országos Katolikus Szövetség felhívása szerint a IV. országos nemzeti zarándoklati Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök vezetésével szeptember 4-én indul Budapestről. Utiránya: Budapest—Nagykanizsa—Postumia—Triest—Velece (2 napi tartózkodás), Firenze (2 napi tartózkodás), Assisi (1 napi tartózkodás), Róma (7 napi tartózkodás) és vissza ugyanezen az úton. Érkezés Budapestre szeptember 19-én. A részvételi díjak: I. osztály 5.500.000 K., II. o. 4.500.000 K., III/a. o. 3.000.000 K., III/b. o. 1.700.000 K. (A római tartózkodás két utolsó napján külön díjért tetszés szerinti külön kirándulás Nápolyba.) Jelentkezési határidő augusztus 10-ig bezárólag, amikor a teljes részvételi díjat be kell fizetni.

Elhalasztották a városi közgyűlést

Szerdán tartják a közgyűlést, amelyen dönteni fognak a Dérimuzeum építésére beérkezett pályázatokról is

(A Hajdúföld tudósítójától.) Több-ször megírta a Hajdúföld, hogy a város külföldi kölcsöne ügyében ma, szombaton délelőtti tüzték ki a törvényhatósági bizottsági közgyűlést. Tekintettel azonban arra, hogy a napokban a Dérimuzeum építésére beérkezett pályázatokat is felbontották, s mivel a tanács a múzeum építését is igen fontosnak és sürgősnek tartja, s ezért már erre a közgyűlésre be akarják vinni.

a közgyűlés dátumát a jövő héti szerdájáig elhalasztották.

hogy legyen idő a múzeum aktáit a közgyűlésre elkészíteni. Valószínűleg beviszik a közgyűlésre e felállítandó utcai illemhelyek ügyét is, amely ügyben a beérkezett ajánlatokat ma fogják felbontani a beérkezett javaslatokat.

A közgyűlés határdejeének elhalasztása miatt

a polgármester sem utazik el s nem folytatja szabadságát, hanem csütörtökig még Debrecenbe marad.

Jégkorszakbeli ember csontjaira bukkantak a bükki ásatásoknál

A Budaörs barlangban mammoth, rhinoceros és óriási gimcsontvázai kerültek napvilágra

Miskolcra jelentik: Kadics Ottó kár dr. egyetemi m. tanár, a Földtani Intézet főgeológusa július elejétől kezdve a Budaörs nevű barlangban folytatja az évekkal ezelőtt megkezdett kutatásait, amelyek eredményeként sikerült megállapítani, hogy a jégkorszakbeli ősember, a mammoth és a barlangi medve kortársa, ezt a barlangot is lakta.

A legfelső rétegben az újabb kőkor emlékeire és nagyon fejlett művészeti edénytüredékekre talált Kadics dr. a diluviális rétegben pedig medve, hiena, óriási gim, rhinoceros csontjai mellett az ősember kőszerszámalnak töredékeit és egy nagyon szép kidolgozású, babér-

levél alakú, nyílveget ásatott ki, amely hasonlít a közeli Szeleta barlang ilyenmü leleteihez.

Ugyancsak a Bükkben dolgozik Bekor Elemér dr. fővárosi tanár is, aki a barlangokban található rovarokat, lepkeféléket stb. gyűjti tudományos felkészültséggel és

felméri a barlangokat is.

Augusztus első napjaiban Hillebrand Jenő dr. egyetemi m. tanár, a Nemzeti Múzeum régiségtárának igazgatójára jön le Miskolcra, hogy a Mexikó völgyében a barlangokat szintén az ősember emlékeinek felkutatása szempontjából, ásatassa.

A Ker. Liga is résztvesz az ébredők és az olasz fascisták olaszországi találkozásán

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztályának elnöksége a következőket hozza a tagok tudomására:

Az ÉME igazgatósága az olasz fascisták igazgatóságával történt megállapodása után elhatározta, hogy a szeptember 15-én Budapestről Rómába induló magyar zarándoklatos való csatlakozóan egy minden keresztény felekezettől összeállított küldöttséget vezet Olaszországba. Az utirány a következő: Budapest—Triest—Velece—Pádua—Bologna—Firenze—Róma—Genua—Milano—Verona—Velece—Budapest.

A tartózkodás ideje az utazással együtt 10 nap

szeptember 15—25 között.

A program főbb pontjai a követ-

kezők: Olaszország határáról és vissza minden nagyobb városban a hatóságok, kereskedelmi kamarák és fascisták fogadó ünnepélyeket rendeznek a küldöttség tiszteletére. Rómában diszlokoma lesz a városban és fascista disztesztély az Aquateoban, Milanóban pedig diszeladás a színházban. Rómában ünnepélyes tisztelgés lesz a pápa Öszentségénél az új nagy országos központi zászlóval, melyet Öszentsége megáld.

majd fogadás Benito Mussolino olasz miniszterelnöknél.

A római program további pontjai: diszfelvonulás Garibaldi szobrához a Monte Janicola, a Szt. Péter templom, a Vatikán, a katakombák, a régi Róma és a többi kiváló látnivalók megtekintése lesznek.

Az utazás előreláthatólag mindent, még a borraivalokat is beleértve, körülbelül 5.000.000 koronába fog kerülni fejenként a II. osztályon, a küldöttségben úgy férfiak, mint nők résztvehetnek.

Az ÉME igazgatósága felkérte a Ker. Nemzeti Ligát, hogy tagjai az ÉME tagjaival együtt vegyenek részt a tervezett utazásban.

Erre való tekintettel a Liga debreceni osztályának elnöksége felhívja tagjainak figyelmét a tervezett utazásra arra a nagy jelentőségére, hogy ez a megmozdulás az első és kivételes eset lesz, melyben az olasz fascisták egy külföldi nemzeti irányú szervezettel ország-világ előtt közösséget vállalnak.

Szeretettel felkéri a tagokat, hogy az utban minél nagyobb számban vegyenek részt. A jelentkezéseket főtükárunkhoz, dr. Pórszász Károly ügyvédhez Darabos-utca 17.sz. kerjük, aki azokat idejében továbbítani fogja.

A kormánypart báró Petrichevich Horváth Emil jelölte a határmenti körületben. **Budapestről jelentik:** Mikovényi Jenő halálával megüresedett hatvani körületben a keresztényen kiszagda földműves és polgári párt báró Petrichevich Horváth Emil népjóléti államtitkárát állította hivatalos jelöltnek. — Értettségünk szerint báró Petrichevich Horváth a jelölést elfogadta és vasárnap 26-án délelőtti Hatvanban programbeszédet tart.

Háromszázalékban állapították meg az adópótlékot. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az 1921. évi XXXIX. t.-c. alapján kiszabható adópótlékot a késedelem minden megkezdett hónapjára fizetendő adók 3%-ában állapította meg. A rendelkezés szól arra az esetre, ha a késedelem az egy hónapot meghaladja. A 8 napot meg nem haladó késedelem esetében az adópótlék a kellő időben be nem fizetett adónak 1/2%-ka, ha a késedelem 15 napnál nem több, akkor 1%-ka, ezenkívül egy hónapon belül az adó 2%-ka.

Az angolok el akarják cserélni Gibraltárt. Londonból jelentik: A Daily Express Ashmore vezérőrnagy és Steele léghajózási felügyelő gibraltári utazásával kapcsolatban arról értesül, hogy angol katonai körökben Gibraltárt ki akarják cserélni a tengerszoros afrikai oldalán elterülő spanyol kézben levő Ceuta ellenében. Azelőtt, írja a lap, az Északi tenger volt a legveszedelmesebb zóna a brit imperiumra, most a Földközi tengeren leskelődnek a legnagyobb veszedelmek. Ezért a Földközi tengeren kell, hogy megbízható támaszpontjaink legyenek; már pedig Gibraltár katonai szakértők szerint elavult és Ceuta értékesebb.

Állandó gyújtogatás Sopron megyében Sopronból jelentik: Sopron vármegyében az utóbbi időben sűrűn jelentkezik a vörös kakas. Rövid idő leforgása alatt Ivánban kettő, Fertőszentmiklóson szintén két esetben volt nagy tűz. Most Himodi községben égett le 11 ház, a hozzájuk tartozó gazdasági épületekkel. Sok állat is odaveszett. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet egy 6 éves fiúcska okozta szándékosan. Felgyújtotta a szomszédjuk szalmakazlát, mert azoknak több gabonájuk termelt, mint nekik. Az anyagi kár meghaladja a félmilliárd koronát.

Főfűlgek már 79 ezertől 175 ezer koronáig raktárról vagy mérték szerint nagy választékban. Benyás Emil főtéri üzletében, Tisza-palota

'HANGYÁBAN'

leszállított árban kapható ::

Akáczméz (idei), Málnaszörp, Zsinég (befőtt kötöző), Pergamentpapír, Ecetesenc ugorka eltevéshez

Főüzlet: Rózsa-utca (Tisza-palota)

Demokraták veszedelme. Budapestról jelentik: Ma hajnalban a rendőrség razziát tartott a Terézvárosi Társaskörben, ahol mintegy 30 játékos igazoltattak. A bankban kb. 8 millió korona készpénzt foglaltak le, amit a bank asztalával együtt bünelként beszállítottak a rendőrségre. A játékosok ellen, akik kivétel nélkül demokratá felekezettek, megindult az eljárás.

Meghalt egy százöt éves asszony. Kirtis Mária 105 éves asszony, aki 1820-ban született Kiskeszthelyen, Balatonyöröknön végegyengülésben meghalt. A százöt éves matronát, aki az utolsó percéig ésnél volt, vasárnap temették el a közseg lakosságának nagy részvétele mellett.

Másfélvi börtönbüntetés lopás büntetlenek kísérlete miatt. A debreceni királyi törvényszék szünidei büntetőtanácsa pénteken délelőtt ítélkezett Rosztás Ferenc visszaeső büntetés ügyében, aki a szegedi Csillag-börtönből való kiszabadulása után Kiss Lajos ondódi tanyájából 4 millió korona értékű ruhaneműt akart ellopni, de a bűncselekmény elkövetése előtt rajtacsípték. A törvényszék a tolvaj cigánylegényt lopás büntetésének kísérlete miatt 1 évi és 6 hónapi börtönbüntetésre és 3 évi jogvesztésre ítélte. Ezenkívül elrendelte, hogy büntetésének kitöltése után a jászberényi dologházba utaltassék. Az ítélet jogerős.

Hármas ikreket szült egy asszony. Bitó Dániel 36 éves kajoli lakos 25 éves feleségének a közelmult napokban három gyermeke született, akik sorrend szerint Karolina, Károly és Margit nevet kaptak a kereszttségben. A gyermekek és az anya maék egészségesek.

Versenyfőgyűlés új iskola építésére. Mint ismeretes, a közigazgatási bizottság, illetőleg a kultuszminiszter arra kötelezte a várost, hogy három új tanyai iskolát építsen fel, amelyek közül kettőt még szeptemberben át kell adni a rendeltetésnek, míg a harmadik iskola építésére a város egy évi haladékat kapott. Az első két iskola a volt csapatkórházban és a Bellegről 485. sz. épületében lesz, amelyeket megfelelően át fognak alakítani iskola céljaira. Értesülésünk szerint a város versenyfőgyűlést rendelt el az átalakítása munkálatokra és a kiírási művelet előkészítésével, valamint a versenyfőgyűlés sűrűs megtartásával a műszaki ügyosztályt bízza meg.

A kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjintézet. A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete az oláhok kivonulása után újra megalakult, a megalakulás alkalmával kimondotta, hogy a legelső és legfontosabb teendői közé sorolja a Kereskedők és Kereskedelmi Alkalmazottak Nyugdíjintézetének felállítását. Öt évi kitartó munka után az eszme megvalósulásának ideje elérkezett és az alakuló közgyűlést már július 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor megtarthatják. A gyűlést a Kereskedő Társulat dísztermében fogják megtartani, hol a megértő és az igazán szociálisan gondolkodó főnökökkel együtt kimondják a Kereskedő és Kereskedelmi Alkalmazottak Nyugdíjintézetének a felállítását és ismertetni fogják az alapszabályt. Az ideiglenes tisztikart és a vezetőséget is ezen az alakuló közgyűlésen választják meg.

Tankönyvtel, legújabb kiadások és írószereit legelőnyösebben, kedvező havi részletfizetésre is Springer könyv-, papir- és fényképeszeti szaküzletében, főposta mellett vásárolhassa.

Felmenő ítélet a debreceni hentesmesterek árdragítás ügyében. Három debreceni hentesmester, dr Szabó Mihály, Horváth Gábor és Jeney Jenő árdragítási ügyében ítélkezett pénteken délelőtt a debreceni törvényszék úzsora bírósága. A vádlottak üzleteiben 1924 december 8-án a sertéshus kilóját 44 ezer koronaért árulták a rendes 38 ezres árákkal szemben. A törvényszék pénteki főtárgyalásán a tanúk és szakértők kihallgatása után beigazolódott, hogy egyik hentesmester sem követett el árdragítást, ezért a bíróság a vád és következményei alól mindhármójukat jogerősen felmentette.

Mérsékeltek a sürgönycim díjat Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszter a rövidített távirati címek nyilvántartási díját Budapestben 600.000, vidéken 300.000 koronára mérsékelte.

A debreceni Vadásztársulat közgyűlése ma, július 25-én, szombaton délután 5 órakor lesz a városban.

Tűkörnyártás, kirakatok tükrözése, antik esziszoi ilvegezés. Sipkovits, Sziv. utca 14-15. Telefon 356.

Női filckalapok fehérben 130.000, színesben 120.000 koronáért. Kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben Piac-u. 1.

Précz kárpitos Hatvan-utca 41. Mindenféle kárpitos munkák állandó nagy raktára.

SZÍNHÁZ

Kiss Béla operabékes halála. Budapestről jelentik: Kiss Béla a m. kir. Operaház nyugalmazott tagja, tegnap reggel 72 éves korában hirtelen elhunyt A megboldogult 20 éven át volt az Operának magánénekes és 18 éve vonult nyugalmába. Legjobb szerepei voltak: V. László, Ottó, Erik, Casio. Temetése július 25-én lesz.

Egy vidéki színtársulat primadonnája bántanosnó, bonvivánja pedig cséplőmunkás lett. A vidéki színtársulatok sanyaru helyzetéről napról-napra újabb jelentések érkeznek. Még a sablonos híradásoktól is eltérő esetről számol be azonban Tibor Dzsó és Tompos József erdélyi színgazdátok jelentése, Tiborek színtársulata legutóbb Oravicán működött, ahol Márkus István színészeti felügyelő utasítására megvonták a színtársulat játékegedélyét. — A szétzúllott társulat tagjai a legnagyobb nyomorba kerültek, Lőrinczy Gizi aradi színésznő, a társulat kedvelt primadonnája és Jancsó Jolán szubret egy lugosi bárba szerződtek táncosnónak. A társulat bonvivánja egyéb foglalkozás híján cséplőmunkás lett s ma így keresi kenyerét. A társulat többi tagjai részint alkalmi munkát vállaltak, részint pedig a jószívű emberek támogatásából élnek.

Színházak és mozgószínházak közleménye

Vigszínház-mozgó
Háromórás előadások. Két attrakció „Erősebb az acélnál”. Egy asszony drámája 7 felvonásban. „A számabőr” (A gyönyör rabszolgája.) Regény 7 fejezetben.

Uránia-mozgó
Chaplin ötletes és mulatságos szereplésével: „Hej kutyaelet, kutyaelet”. Komédia 5 felvonásban, „A kis meztelbás”. Egyszerű történet 6 felvonásban.

Meteor-mozgó
Vasárnap „Madame Dubarry”, világhírhírű attrakció és „Dick a kincskereső”. Előadások 3 órától!

TESTEDZÉS

A DVSC—KAOE Corinthián díjmérkőzés vasárnap fél 6 órakor a nagyerdei pályán

Megemlékeztünk arról, hogy vasárnap kerületünk bajnokcsapata a Corinthián díjmérkőzés során a fővárosi másodosztály egyik legjobb képességű csapatát, a KAOE-t látja vendégül. A KAOE a DVSC vezetőségéhez küldött értesítése szerint teljes első csapatával jön Debrecenbe annál is inkább, mert a DVSC-nek méltó ellenfele akar lenni, ismerve a DVSC játékerőjét az országos bajnokságban történt szereplése óta. A DVSC-nek tulajdonképpen Debrecen közönsége előtt az országos bajnokság lezajlása óta ez lesz az első alkalom bemutatni képességeit és az elmúlt heti nagyszerű szereplése után ezuttal is be akarja bizonyítani, hogy ő Keletmagyarország futball sportjának méltó képviselője.

Ha a DVSC a KAOE felett győzelmet tud aratni, úgy a további küzdelem során összekerül a főváros egyik legjobb csapatával, a szimpatikus Vasasokkal és ez a mérkőzés bizonyára nagy élvezetet fog szerezni Debrecen közönségének.

A KAOE—DVSC Corinthián díjmérkőzés vasárnap fél 6 órakor a nagyerdei DTE-pályán lesz, azért, mert a DVSC Diószegi-úti sporttelepen jelenleg a tribün építik.

A csapatösszeállításokat vasárnapi számunkban közöljük.

Epilogus az uszobajnokság ügyéhez. A DUE, hogy a vasárnapi botrányokról elterelje a közönség figyelmét, hírlapi oktatásokban — a be nem avatottak megtévesztésével — akar magának népszerűséget szerezni. Nem akarjuk az ügyet tovább fészegetni és befolyásolni sem „a MUSz szabályokkal tisztában” levő Magyar Uszók Szövetségét, sem a független bíróság ítéletének nem akarunk elébe vagni, azért megvárjuk, amíg a MUSz foglalkozik „az uszák politikájával” és a független bíróság is meghozza a megaitéletét s csak azután térünk ki a népszerű formában előadott szabályoktatásokra, illetve „hogy mennyire vezette a vándordij-biznisságo t is az uszósport szerete és fejlesztése a vándordij alapításában”, mert hogy dr Magoss György nem úgy gondolta az uszák fejlesztését, arról megvagyunk győződve.

A DEKASE ifjúsági csapata vasárnap Derecskén játszik az otiani MOVE-val miért is az alábbi játékosok felkérének, hogy vasárnap délután fél 3 órára a nagyállomásnál legyenek kint: Fehér, Király, Bátorhory, Kerecsy II., Beluht, Engel, Schwartz, Sarok, Magyar, Varga, Grünmann. Tartalék: Dávid. — Intéző.

A TŐZSDE

Lőríchi zárlat
Newyork 515.—, London 2503.—, Milánó 1880.—, Páris 2430, Brüsszel 2380, Prága 1525, Budapest 0,0072%, Belgrád 905.—, Bukarest 265.—, Hollandia 206.90, Varsó 98%, Berlin 122%, Bécs 72.55.—, Szófia 373.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapiályamokról
Dollár 70580—70410, angol font 345000—347000, hollandi forint 28240—28510, francia frank 3361—3391, svájci frank 13802—13902, cseh korona 3104—2120, lei 848—352, líra 2626—2648, dinár 1223—1245, 100 német márka 16875—16975, osztrák korona 99.90—100.70 fillér.

Terménytőzsde zárlat
A mai terménytőzsdén az irányzat buzában és rozsbán tartottabb, tengeriben és repcebén barátságosabb. A forgalom új buzában és rozsbán továbbra is élénk. Hivatalos árak: 77 kilos tiszavidéki új buza 375—380, egyébb 370—375, 78 kilos tiszavidéki buza 380—382%, egyéb 375—377%, rozs 315—317, takarmány árpa 275—280, zab 435—450, tengeri 270—275, repce 545—550, korpa 250—255.

Ferencvárosi sertesvásár
Szabadvásári maradvány 72, érezett 360, eladatott 180. Árak: könnyű 17—21, nehéz 19,5—23. Zártvásáron nem volt forgalom.

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAKI

Ha elethü művészi fényképet akar, keresse fel három évtized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY
fényképmester műteremt
BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74.
(Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fiók Budán, III. Zsigmond-utca 36. — A legmérsékeltőbb árakért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362
Ezen szelvény felmutatója a napi árákból 25% engedményt kap Diskay fényképmesternél Budapest, Rákóczi-ut 74 Fiók Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

Pénztár-blokk
öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. sz.

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapir -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó Számla -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb izlésesen és gyorsan mérsékelt áron készít, költségvetéssel szívesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA
Telefon 348 -o- Piac-utca 59

APRÓHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az On apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírnap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-ucca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-ucca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-ucca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Lakás

Butorozott szobát keresek teljes ellátással augusztus 1-re. Ajánlatokat a Hajdúföldhöz kérek „Onhon” jellegre. 94

Egyszobás, konyhás lakásomat elcserélem 2 szobással ráfizetéssel. Bercsényi-utca 26. 2. ajtó. 93

Egy szoba, konyhás lakásomat elcserélem 2 szobással ráfizetéssel. Bercsényi-utca 26. Ajtó 2. 102

Butorozott szoba kiadó azonnal vagy el-sejére. Veres-u. 80. 105

Kétszobás, előszoba, konyhás lakás átadó. Cim a kiadóban. 98

Különbefáratu butorozott szoba azonnali kiadó. Bercsényi-utca 53. 1571

Egy szoba, konyha, mellékhelyiségek átadó. Szabadrendelkezés. Cim a Hajdúföldnél. 1590

Kétszobás lakás sertéstartással kiadó. Nagy kapu eladó, Péczeli-utca 7. 1589

Különbefáratu szép utcai butorozott szoba augusztus 1-re kiadó asztalig teljes ellátással, Török Bálint u. 25. 118

Ajánlat

Mons. ayant vécu 3 ans à Paris donne Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutans. Adresse au bureau du journal.

Terméskő, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Működgyárban. Fűrdő-utca 2. szám. 338

Márványozsák cementlapok, betonárúk, sírkövek, mindenfajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál, Fűrdő-utca 2. sz. Telefon 10-98. 336

Minőségű téglák és cserép Tóth és Sebertyén építészek téglagyárában kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-utca 8. 337

Horgany fedőlemez, használt mosott rongy kapható Ocskavasúzet. Vásártéri állomás mögött. Telefon 628. 902

Priss barack befőzni vagy lekvárnak valóga kapható. Bösörményi-ut 24. szám. 1558

Fajborok leszállított áron liter- és hordótételeiben. Arany János 80. 1286

Sárga homokhoz féláron jutnak gazdák, termelő fogattulajdonosok Liskay-telepen, Kónya-utca 1. Sorompónál. Telefon 1200. 58

Zongora, jóhangú, rövid bérbeadó elsejé-től. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 1565

Bor, saját termésti fajbor, nagyban, hordó és liter tételekben eladó. Literenként 12.000 korona. Szoboszlói-ut 11/a. 1557

Fiatal özvegy ur asszony 1 és fél éves kis leányával elmenne házvezetőnek uri családhoz vidékre is, hol családtagnak tekinterek. Magával vinné zongoráját, esetleg 2 szép szobabutorát is. Szives megkeresést „Hajdúföld”-höz kér. 114

Kiszárolag betáblázásra kihelyeznék 800 milliót kisebb tételekben. Piac-utca 61. szám. 117

Kereslet

Megvételre keres jókarban levő könnyű egy lovas stráfkocsit, vagy henteskocsit a Hadházi-utca 26/a. szám alatti ker-tészet. 1562

Rőtös szakmában gyakorolt kisasszonyt telveszek. Molnár Lukács, Kossuth-utca Városháza. 1564

Könyvkötőtanulónak 14 éven felüli, két középsikolát végzett fiu felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetében. Piac-u. 49. 89

Munkásné jó fizetéssel felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetében. Piac-u. 49. 85

Bejárónőt keresek. Hatvan-utca 1. II. em 41. 78

Gyermekszertető ur asszony a háztartás minden ágában jártas, anyahelyettesi állást keres. Cim a kiadóban. 81

Lakótársnőt keresek, hivatalnoknőt, kis butora lehet. Két szoba, konyhám van. Péterfia 35; 97

Cserépkályhák jó állapotban megvételre keresünk. Hatvan-utca 53. szám. Telefon 7-28 96

Iskolai szeszóra egy gyermeket ellátással vállalom. Berger, Honvéd-utca 19. 106

Gyermektelen házmaster házi dologért felvétetik. Disznó, libaszir, leander eladó. Meliusz-tér 14. 99

Uri asszonyhoz tisztességes bejárónő könyvével jelentkezzen József kir. herceg-utca 58. 101

Egy fiatal szabósegéd felvétetik (tömeg-munkára és egy lány is, aki gépeket tud. Cim a kiadóban. 104

Férfiszabósághoz egy jól gyakorolt kézi-lány felvétetik Kacz-telep 7. Koztím Sándornál. fűszerüzlet. 107

Szmoking öltönyt vékony, magasabb alakra, kifogastalanít keres. Vég, Vár-utca 2. szám. 108

Egy jó munkás cipészsegéd felvétetik. — Szentanna-utca 49. 112

Fodrászsegédet kisegítőnek felvesz Kárpóli Eötvös utca 64. 113

Irodának alkalmas szoba vagy fizethelyi-seget keresek az Állomás közelében. — Cim a Petőfi-téri tőzsdeben adandó le. 1591

Elárusító, megbízható, felvétetik Vass zsaküzletében, Piac-u. 6. 116

Eladás

Kis családi ház, melyben két szoba, konyha, mellékhelyiségek azonnal elfoglalhatók, disznó és baromfitartásra alkalmas udvarral eladó a város belterületén, kedvező fizetési feltételek mellett. Felvilágosítást ad a Debreceni Független Újság kiadóhivatala. 59

Vadászgyeget 12 ós, kakasos, kintű hor-dású, eladó. Kossuth u. 48. 59

Gyárnak, ipartelepnek alkalmas szőlő és gyümölcsös eladó. Bösörményi ut 24. szám. 1559

Önmolegítős fürdőkád alig használt és mesterbrács eladó. Nyil-utca 149. 77

Eladó forgalmas helyen jól berendezett pékség teljes berendezéssel, 4 szobás lakással, istálló, kocsiszin, hízolóval, 3 udvarral. Cim a kiadóban. 83

Eladó egy nagyon szép ebédőlkredenc olcsó árban. Értekezni lehet Burgondia-utca 8. szám alatt. 115

Pallas lexikon teljesen új, olcsón eladó. Megbízott Antalffy könyvkereskedésben. 1575

Medikusok figyelmébe! Bumm szüléset tanykönyve új példány, eladó. Megbízott Antalffy könyvkereskedésben. 1576

Mikszáth jubileumi kiadás 51 kötetben, olcsón eladó. — Megtekinthető Antalffy könyvkereskedésében. 1588

Révai lexikon 1-10 kötete, félárban eladó. Megbízott Antalffy könyvkereskedésben. 1577

Eladó Darabos-utca 5. sz. ház. Háromszobás beköltözhető lakással. 95

Eladó ház gróf Tisza István utca 7. Homokkert. Értekezni Teiki-u 58. 100

Fehér gyermek kis ágy eladó. Klyó-utca 32. szám. 109

Gyalogpad és asztalos szerszámok eladók. Értekezni Piac-utca 73. szám. Ház-mester. 103

Eladó Sestakert, Komlóssy-ut 52. szám alatt 1 nyilas szőlő és gyümölcsösrel együtt. Értekezni lehet Bercsényi-utca 16. szám alatt délelőlt 11 órától délután 5 óráig. 111

Rőtösüzet eladó. Bolt, műhely, iroda ki-adó Sümeginnél, Csapó 11. 1567

Hajdubösörményben Nap-utca 397. számú ház eladó. Értekezés ugyanott. 1563

Vegyes

Olcsóbb lett a kenyér : 1 kg félbarna 5000, 1 kg fehér 6400 korona. Batthyány-utca 15. Sütőde. 110

Múlt héten elveszett egy félpár fehér nő szarvasbőr keztyű a Péterfia 13 és a Simonyi ut vége között lévő utvonalon. Kérem a megtalálót juttassa el Si-ro-nyi ut 3. szám alá. 1568

Építők figyelmébe. Tisztelettel értesítjük az építendő közönséget, hogy az „Első Debreceni Építő Ipari Szövetkezet” törv. székileg bej. cég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven nevező munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jó-karban tartását, műkövet és műköm-nák elkészítését mérsékelt árak mellett úgy helyben, mint vidéken Kandia-utca 4/b szám, bent az udvarban. Telefon 7-41 meghívásra elmegyünk 658

Poloskát

SVÁBBOGAKAT, TÜCSRÓT, HANGVÁT

24 órán belül mindenki kírthajta a szabadalmassal teregirtóval. — **Olcsó árban kapható :**

STERN festéküzletében

Garantál. minőségű patkányirtó! Állandóan nagy raktár. — Üzlet az Arany Bikával szemben

ÁTADÓ 2 SZOBÁS LAKÁS

a város szívében, mellékhelyiségekkel. Szabad sertés- és baromfitartás! Villany! Viz! Rögön beköltözhető! **Lele-pési díja 10 millió korona. Rend-es lakbér.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető de csak személyesen és csak a délelőtti órákban a Nagy Lajos Irodában, Veres-utca 9.

Lakásügyekben telefonértesítést nem adsnk !!

Párisi Hölgytánc Szalon

Simonffy-u., tejpiac
Tartós ondolás.
Henné hajfestés.

A, KORONA
vendéglő kimérésében egy liter fajbor kihordásra 12.000 korona, 25 liter vételnél 11.000 korona literenként. Cséplés alkalmára 38%-os palinka és rum 34.000 kor. literje.

594/925. vh. sz.
Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbíróság 925. Pk. 10626. sz. végzése folytán Bészter Lajos 5431707 korona tőke és járulékaiból álló álló követelésének behajtása végett 1925. évi július hó 30. napján délelőlt 12 órákor Debreczenben, Bárczy-utca 3. sz. házban elárverezem azon 35400000 koronára becsült ingókat, melyek a debreceni kir. járásbíróóság 2125/925. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a 925. Pk. 10626. számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1-2. tétel alatt le- és felülfogalva lettek u. m.: ajtókat, butorokat.

Kelt Debreczen, 1925 június hó 11. napján.
Rosner Imre
kir. bir. végrehajtó.

Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keresk. minisztérium által 17569-1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:

Dávidházi Kálmán
könyvkötészet és dobozgyár cégnél
Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

! Gyász esetekben !

ajánlom a n. é. közönségnek ujonnon berendezett temetkezési vállalatomat

Elvállalok mindenféle kivitelű temetéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig, előzékeny kiszolgálás és jutányos árak mellett. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Telefon 10-35. telefon 10-35.

Jancsó Kálmán asztalosáru és fakoporsó-gyára
Telep és felvételi iroda : Debrecen, Bárczy-utca 3. szám.

ÉVA VIZET IGYUNK!
ÜDIT I -- FRISSIT!
Megrendelhető
MÁRKUS JENŐ
Hatvan-utca 22. Telefon 14.

NE OLVASSA EL

Fontosabb, hogy személyesen menjön be és vetelkényszer nélkül győződjön meg olcsó árainkról. Mindkét üzletünkben

ARANY BIKÁ
DIVATHÁZ
BIKÁ SZÁLLÓ ÉPÜLET.

APOLLO
DIVATÁRUHAZ
PIAC-U. 67. Miklós-u. sarok

Idény előrehaladotsága miatt nyári divatos cikkeinket mélyen leszállított árakban árusítjuk. Mindenféle férfi és női divatoikkak, fehérművek, menyasszonyi kelengyék, vásznak, damasztok, selymek, szövetek dus választékban. — **Araink részletfizetés mellett sem drágábbak kedvező feltételek mellett.** — Tiszteiseiök külön engedményt kapnak.